

Trender och prognoser om utbildning och arbetsmarknad 2008

UF0515

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider.....	5
1.2.	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	6

2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	6
B.3	<i>Aktualitet</i>	6
3.1	Frekvens	6
3.2	Framställningstid	6
3.3	Punktlighet	6
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	7
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	7
5.1	Spridningsformer	7
5.2	Presentation	7
5.3	Dokumentation	7
5.4	Tillgång till primärmaterial	7
5.5	Upplysningstjänster	7

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning samt
Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Befolkningens utbildning

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Statistikprodukten ingår inte i Sveriges
officiella statistik

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB/Prognosinstitutet
Postadress: Box 24 300, 115 81 STOCKHOLM
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Ingrid Bergström-Levander, Kerstin
Karlsson, Stefan Vikenmark
Telefon: 08-506 949 60, 08-506 948 38

Telefax: respektive 08-506 943 78
08-506 947 72
E-post: ingrid.bergleva@scb.se , kertin.karlsson@scb.se , stefan.vikenmark@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Se statistikansvarig
Postadress: Se statistikansvarig
Besöksadress: Se statistikansvarig
Kontaktperson: Se statistikansvarig
Telefon: Se statistikansvarig
Telefax: Se statistikansvarig
E-post: Se statistikansvarig

A.6 Uppgiftsskyldighet

Ej relevant

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Ej relevant för Trender och prognoser. Enbart aggregerade data används som underlag för prognoserna.

A.8 Gallringsföreskrifter

Ej relevant.

A.9 EU-reglering

Finns ej.

A.10 Syfte och historik

Syftet är att studera strömmarna genom utbildningssystemet och ut på arbetsmarknaden och utbildningskravens förändringar på olika delar av arbetsmarknaden samt att beräkna framtida tillgång och efterfrågan på arbetskraft med fördelning på olika kategorier av utbildade. Analyser och prognoser av detta slag har gjorts av SCB sedan 1970-talets början. De första heltäckande beräkningarna gjordes som underlag för 1968 års utbildningsutredning, U68.

A.11 Statistikanvändning

Utbildningsplanerare på olika nivåer av utbildningssystemet, studie- och

yrkesvägledare, utredare, forskare och andra som arbetar med information om och analys av utbildning och arbetsmarknad.

A.12 Uppläggnings- och genomförande

Beräkningar av den framtida tillgången och efterfrågan på arbetskraft med fördelning på olika utbildningskategorier görs i form av långsiktiga (15-25 år) beräkningar av den totala tillgången respektive efterfrågan, s.k. stockberäkningar.

Underlaget för **tillgångsberäkningarna** är främst SCB:s register över befolkningens utbildning (UREG) och den löpande statistiken om nybörjare och examinerade/avgångna i olika former av utbildning samt SCB:s befolkningsprognoser. I framtidsbedömningarna inlemmas planerade förändringar inom utbildningssystemet.

Underlaget för **efterfrågeberäkningarna** är främst SCB:s registerbaserade sysselsättningsstatistik (RAMS) och sambearbetningar av sysselsättningsregistret med registret över befolkningens utbildning (UREG), yrkesregistret (YREG) samt de statliga långtidsutredningarnas (LU) bedömningar av sysselsättningsutvecklingen i olika näringsgrenar och offentliga verksamheter.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

En översyn av beräkningsmodeller och antaganden görs inför varje prognosomgång.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

De underlag som prognoserna bygger på är totalundersökningar, såsom den registerbaserade sysselsättningsstatistiken (RAMS) och registret över befolkningens utbildning (Ureg).

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Total tillgång och total efterfrågan på arbetskraft med fördelning på utbildningskategorier på 15-25 års sikt.

1.1.1 Objekt och population

Sveriges befolkning i åldern 16-74 år.

1.1.2 Variabler

Tillgången på utbildade fördelas på kön, ålder och utbildningsgrupp. Efterfrågan på utbildade fördelas på näringsgrenar (begränsad nivå), yrkeskategori och utbildningsgrupp.

1.1.3 Statistiska mått

Antal.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Kön, ålder, näringsgren (begränsad nivå), yrkeskategori och utbildningsgrupp.

1.1.5 Referenstider

Prognosen har statistiken för senast kända år som utgångspunkt och sträcker sig 15-25 år framåt i tiden.

1.2. Fullständighet

Prognoserna bygger på totalräknad statistik över befolkningens utbildning respektive sysselsättning. Prognoserna över tillgång och efterfrågan på arbetskraft avser normalt hela arbetsmarknaden och alla former av reguljär utbildning (studiecirkel och personalutbildning ingår ej).

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Framskrivningar behandlar framtiden och tillförlitlighetsmått i vanlig mening kan därför inte beräknas. I stället är principen att tydligt redovisa förutsättningar och antaganden för att ge användaren möjlighet att göra egna bedömningar av osäkerheten. Jämförelser mellan tidigare prognoser och utfall ger bara begränsad ökning av säkerheten i nya prognoser.

Prognoser över examinationen i olika skolformer är någorlunda säkra så länge beräkningarna grundar sig på kända uppgifter om antalet nybörjare. På längre sikt tillkommer osäkerheten om individernas val av utbildning, som i många fall kan variera kraftigt från år till år, bl.a. beroende på arbetsmarknadsläget och framtidsutsikterna för olika utbildningsgrupper. Efterfrågan på arbetskraft är i hög grad beroende av utvecklingen av ekonomin globalt, eftersom den svenska ekonomin är starkt omvärldsberoende.

I efterfrågeprognoserna är tillgången på arbetskraft en förutsättning/restriktion i beräkningarna. Med ekonometriska modeller fördelas sedan den totala sysselsättningen på ett optimalt sätt på olika näringsgrenar och verksamheter. Man förutsätter således att den totala sysselsättningsnivån beror på människors beteenden och att olika anpassningsmekanismer på arbetsmarknaden gör att vi får "full sysselsättning". Denna del av underlaget för prognoserna hämtas från de statliga långtidsutredningarna (LU) eller andra externa källor. Dessutom finns en osäkerhet avseende yrkesstrukturens förändring per näringsgren och utbildningsstrukturens förändring per yrkeskategori. I det första fallet

görs antaganden om att förändringen följer ett historiskt mönster och i det senare att förändringen går i riktning mot en allt bättre matchning mellan yrke och utbildning.

2.2 Osäkerhetskällor

I första hand antagandena om framtiden som alla är mer eller mindre osäkra. Klassificeringen av befolkningen i förvärsarbetande och ej förvärsarbetande i den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) är till betydande del modellbaserad (se produktbeskrivningen för RAMS). Registret över befolkningens utbildning (UREG) är uppbyggt av data från en stor mängd administrativa register samt från människors egna uppgifter lämnade vid Folk- och bostadsräkningarna 1970 och 1990. Uppgifter saknas om en del kortare utbildningar för vilka det inte finns administrativa register om examinerade.

2.2.1 Urval

Ej relevant.

2.2.2 Ramtäckning

Ej relevant.

2.2.3 Mätning

Se produktbeskrivningarna för RAMS, UREG och YREG.

2.2.4 Svarsbortfall

Ej relevant.

2.2.5 Bearbetning

Se produktbeskrivningarna för RAMS, UREG och YREG.

2.2.6 Modellantaganden

Se produktbeskrivningen för RAMS samt de publikationer där prognoserna presenteras (Trender och prognoser).

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått i vanlig mening kan ej beräknas. I stället kan känslighetsanalyser göras, som visar vad variationer i centrala antaganden betyder för resultatet.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

De långsiktiga stockprognoserna över tillgång och efterfrågan på arbetskraft skall göras vart tredje år enligt SCB:s regleringsbrev.

3.2 Framställningstid

Något varierande men drygt 1 år.

3.3 Punktlighet

Det finns inga på förhand givna tidpunkter på året då prognoserna måste föreligga. Tidsplan fastställs för varje prognosomgång.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

I princip är prognoser gjorda vid olika tidpunkter jämförbara med varandra. De utbildningsgrupper som redovisas är huvudsakligen desamma från gång till gång. I Trender och Prognoser 2008 har, till skillnad från exempelvis Trender och Prognoser 2005, uppgift om yrke använts vid beräkningarna av efterfrågan. Tidigare gjordes antaganden om utbildningsstrukturens framtida förändring per näringsgren, medan det i Trender och Prognoser 2008 först görs antaganden om yrkesstrukturens framtida förändring per näringsgren och därefter om utbildningsstrukturens förändring per yrke.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Prognosansatsen är generell och olika grupper är därför jämförbara.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

I SCB:s Arbetskraftsbarometer redovisas långsiktiga tendenser hämtade från Trender och Prognoser för flertalet utbildningsgrupper.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Resultaten i publikationen Trender och prognoser. Rapporten läggs också ut på SCB:s webbplats. Den första utgåvan av Trender och prognoser kom ut 1972 och den senaste, den elfte utgåvan, kom 2009.

5.2 Presentation

Beskrivande och analyserande text, diagram och tabeller.

5.3 Dokumentation

Respektive utgåva av Trender och prognoser samt interna PM.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Intresserade kan vid förfrågan få tillgång till prognosantaganden och modellbeskrivningar.

5.5 Upplysningstjänster

Ingrid Bergström-Levander (frågor om publikationen Trender och prognoser) 08-506 949 60, ingrid.bergleva@scb.se

Kerstin Karlsson (frågor om beräkningarna av efterfrågan på arbetskraft av olika utbildningskategorier), 08-506 948 38, kerstin.karlsson@scb.se

Stefan Vikenmark (frågor om beräkningarna av tillgången på olika utbildningskategorier), 08-506 943 78, stefan.vikenmark@scb.se

Statistiska centralbyrån
Prognosinstitutet
Box 24 300
104 51 STOCKHOLM.

SCB
BV/PI
Stefan Vikenmark

BESKRIVNING AV STATISTIKEN Produktkod
2008-12-15 8(8)